GAZETA KRAKOWSKA

Nro 21.

Z KRAKOWA DNIA 12 MARCA 1823 ROKU WE SRODĘ

— Z *Krakowa.* —

W dalszym ciągu *dwudziestego drugiego* posiedzenia Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey d. 2 Stycznia 1823 r.

Izba Prawodawcza zaymuiąc się postanowieniem Budżetu wydatków na rok etatowy 1823/24 miała przedstawione przez Kommissyią Skarbową dalsze Tytuły.

Tytuł IX. *na urządzenia* w Tytule tym względnie proiektu Senatu obeymuiącego wydatek w Summie Złp. 44,006 gr. 7 Kommissyia Skarbowa zaproponowała zmnieyszenie o Złp. 37,636 gr. 21 z powodu że taka była dawniey kwota, ale nadto Artykuły żywności Aresztantom dawane stanieli, i uszczuplenie żywności będzie hamulcem dla zbrodniarzy, a w tym porządku na czas droższy po gr. 10 a tańszy po gr. 9 dziennie na iednego Aresztanta porachowano.

Reprezentant *Librowski* Członek Kommissyi Skarbowey przedstawiaiąc szczegóły za drogo płaconych Artykułów w administracyi więzień, wniósł w tych potrzebę zaprowadzenia oszczędności, a ztąd zmnieyszenie się wydatków ogólnego Tytułu.

Marszałek Seymu uwagi z ścisłego śledzenia rachunków wynikaiące, za nastręczaiące Senatowi możność sprostowania administracyi, znayduiąc w powiększaiącym się ruchu więźniów ugruntowanie podwyższenia wydatku oznaczał, mianowicie co do wyżywienia tychże gdy liczba iest wyższa nad etat, oddaiąc zaś woli Izby postanowienie Tytułu, gdy zaszła iednomyślność za opinią Kommissyi Skarbowey ogłosił uchwałę w postanowieniu w Tytule IX. Summy Złp. 40,746 gr. 2.

Tytuł X. *na opłacenie prowizyi od Kapitałów* przez Senat do Złp. 2,570 proiektowany, Kommissyia Skarbowa zmnieyszyła do Złp. 1806 gr. 24 z uwagi, iż roku przeszłego oznaczony został kapital na zapłacenie długów w kwocie Złp. 15,277 gr. 1 zatym po odtrąceniu tey kwoty od Summy długu Złp. 35,200 gr. 24 procent tylko od reszty 19,923 iest potrzebny.

Izba Prawodawcza podług opinii Kommissyi przyięła w tym Tytule Złp. 1806 gr. 24.

Tytuł XI. *Budowle Rządowe.* Kommissyia Skarbowa przyimuiąc w tym Tytule podług proiektu Senatu 105,000 Złp. dodała uwagę, iż gdy nie było planu obeymuiącego całą budowlę około wiezy Ratuszney, i nie było anszlagu

kosztów, tak obawa zachodzi ażeby ta budowla nie pociągnęła za sobą niezmiernych kosztów, przytem nieodpowiedziałaby istotney potrzebie, zatym Kommissyia Skarbowa przyimuie Złp. 11,000 z dochodu Loteryi, lecz stósownie do powszechnego życzenia, nie na budowle koło Ratusza, lecz na taką, iaką Senat Rządzący po wysłuchaniu Komitetu budowniczego za potrzebną uzna, a to w celu wyreperowania Sukiennic i sklepów koło tychże.

Delegowany Senator *Radwański* odwołuiąc się do postanowienia przeszłego Seymu oznaczaiącego 17,000 Złp. i dodatek z Loteryi 11,000 na budowę koło wieży Ratuszney oznaymił, iż Senat dzieli równą troskliwość co do tey budowy iak i Sukiennic maiąc na uwadze ważność onychże w względzie odznaczania się Stolicy, uznawał przeto, iż postanowienie budowy z uchwały Seymu przeszłorocznego nie może bydź cofniętym.

Reprezentant *Mąkólski* w facyiacie Sukiennic upatruiąc ruinę tey reparacyią za gwałtownie potrzebną przedstawiał.

Reprezentant *Haller* maiąc przedwszystkiem na względzie potrzebę i wygodę publiczną, nastręczał zaięcie się przyśpieszeniem budowy mostu na starey wiśle i kanałów publicznych, z nieukończenia, odeymuiących możnośc dla Właścicieli Kamienic złączenia prywatnych kanałow.

Reprezentant *Soczyński* wnosił,ażeby w mowie będący wydatek 11,000 Złp. z Loteryi przeznaczyć na reparacyią domów Akademickich upadkiem grożących.

Reprezentant *Majeranowski* uznaiąc godność Stolicy Miasta w utrzymaniu wzniosłego gmachu Sukiennic, żądał ażeby będący dotąd fundusz 28,000 Złp. połączyć z teraz proiektowanym i tę ogólną kwotę przeznaczyć na reparacyią Sukiennic.

Delegowany Senator *Radwański* w braku anszlagu na reparacyią całego gmachu Sukiennic, znaydował przeszkodę do rozwagi kosztów.

Po czym Izba Prawodawcza zgodnie z opiniią Kommissyi Skarbowey i uwagami w teyże obiętemi przyięła Tytuł XI. w Summie 105,000.

Tytuł XII. *na czyszczenie Miasta Krakowa*, oświecenie lampami Ulic i domów Rządowych, tudzież rekwizyta ogniowe, Izba Prawodawcza podług proiektu Senatu i opinii Kommissyi Skarbowey przyięła Złp. 21,327 gr. 12.

Tytuł XIII. *ogólne potrzeby Kraiowe.* W Tytule tym Kommissyia Skarbowa zaproponowała zmiany względem proiektu Senatu.

W nieprzyięciu pozycyi 321 na Patrona w pomoc Assessorowi przybrać się maiącego Złp. 1000.

W nieprzyięciu pozycyi 331 kosztów lokalu dla dyrekcyi Loteryiney odsyłaiąc też do gmachów Rządowych.

Podobnież co do lokalu dla Kommissyi Włościańskiey pozycyią 337 obiętego.

Zmnieyszaiąc oraz pozycyią 352 na Indiwiduum do robienia repertorium Akt dawnych mieyskich do Złp. 6000 i

Zmnieyszaiąc pozycyią 353 w kosztach zaprowadzenia nowey hipoteki do Złp. 6000.

Reprezentant *Piekarski* przymawiaiąc się do proiektowanych kosztow w dwóch ostatnich pozycyiach, z ogłoszonego prawa o hipotekach od 1go Stycznia r. b. obowiązuiącego, wnosił nie potrzebę dalszey kwerendy dla ułożenia ex-

traktów hipotecznych, gdy tych prawo o hipotekach nie upoważniło, ztąd niepotrzebne obciążanie Skarbu publicznego uważaiąc, przedstawiał nieprzyięcie wydatku na koszta przygotowawczey Kommissyi, tłómacząc zaś nieodłączne koszta następną pozycyią obięte, iako odnoszące się do urządzenia hipoteki z prawa obowięzuiącego, tych zostawienie w ilości przez Senat proponowaney *salvo calculo* wnosił.

Kommissyia Skarbowa z uwągi na ogłoszenie prawa o hipotekach z d. 1go Stycznia r. b. obowięzuiącego, podług wniosku Reprezentanta *Piekarskiego* znalazłszy nie potrzebę kosztów Kommissyi przygotowawczey, wykreśliła wydatek z tey pozycyi, a następnie koszta urządzenia hipoteki *Salvo calculo* do kwoty Złp. 7766 przez Senat proiektowaney podniosła.

W dalszym porządku Izba Prawodawcza zostawiwszy Rządzącemu Senatowi przyzwoite i dogodne umieszczenie kancellaryi Kommissyi Włościańskiey i Loteryi w Gmachach Rządowych, przystępuiąc do decyzyi Tytułu XIII. przyięła ten iednomyślnie podług proiektu opinii Kommissyi Skarbowey z tą zmianą względnie proiektu Senatu iż

Złp. 1000 na Patrona w pomoc assesorowi prawnemu i Złp. 7500 na koszta przygotowawcze hipoteki nie zostały przyięte, iak równie

Lokale dla kancellaryi Kommissyi Włościańskiey i Loteryi do gmachów Rządowych odesłane oszczędzaią kwotę Złp. 2720 i w tym stanie Tytuł XIII. obeymuie ogólny wydatek przez Izbę Prawodawczą przyięty Złp. 64,974 gr. 2.

Na dwudziestym trzecim posiedzeniu Seymu d. 3go Stycznia 1823 r.

Reprezentant X. *Dubiecki* z powodu postanowienia Izby Prawodawczey w poleceniu Rządzącemu Senatowi P. Doktora *Soczyńskiego* na Professora Kliniki, żądał zapewnienia czyli to polecenie Senatowi przesłanym zostało.

Sekretarz Seymu odczytał redakcyią odezwy w imieniu Reprezentacyi za P. *Soczyńskim* do Senatu napisaney, która iednomyślnie przyiętą i przez Marszałka z Assessorami oraz Sekretarzem Seymu podpisaną została.

Następnie Reprezentant *Mąkólski* Prezyduiący w Kommissyi Skarbowey podnosząc z rozwagi Kommissyi dalsze Tytuły Budżetu wydatków na rok etatowy 1823/24 odczytał.

Tytuł XIV. wydatków na *administracyią dochodów nie stałych*, w kwocie Złp. 34,946 gr. 16 przez Senat proiektowanych, gdy oznaymioną została opinia Kommissyi Skarbowey za przyięciem tego Tytułu, Izba Prawodawcza przyięła iednomyślnie proiektowaną w tym Tytule kwotę Złp. 34,946 gr. 16.

Tytuł XV. *Giełda Kupiecka*: w tym Tytule przez Senat do Złp. 4000 proiektowanym, Kommissyia Skarbowa nie przyięła Złp. 2000 na koszta Biora giełdy, opał, światło i utrzymanie woźnego, z uwagi, iż podług zasiągnioney wiadomości, kwota za rok zeszły nie była i nie mogła bydź wydaną, gdyż Giełda nie jest ieszcze zaprowadzoną.

Reprezentan Kryspin Hr. *Żeleński* z powodu, iż Giełda od lat 3 obciążaiąc Budżet kraiowy nie exystuie, oświadczył się przeciw przyięciu wydatków całego Tytułu.

Marszałek Seymu tłómaczył przeszkody towarzyszące zaprowadzeniu Giełdy w stopniowym kwalifikowaniu handluiących szczególniey co do Starozakon-

nych zachodzących, gdy zaś Sekretarz Giełdy P. Stummer iest użyty do środków przygotowawczych, pracuie z pożytkiem, iak to stwierdzaią Akta tego przedmiotu, uznawał na słuszności oparte względy w pozostawieniu na Budżecie pensyi temuż Sekretarzowi.

Reprezentant Hr. *Żeleński* oznaymił, iż ma osobisty szacunek dla Sekretarza Giełdy P. Stummera, nie może iednak dzielić przekonania, ażeby przed zaprowadzeniem Giełdy, a ztąd nie exystuiącey posady Sekretarza teyże, kray miał ponosić ciężar w wydatku.

Marszałek Seymu w rozwinięciu prawa o handlu i Giełdzie ugruntowane prace Sekretarza Giełdy oznaymuiąc, niemożność odjęcia wydatku na pensyą Sekretarza przedstawiał.

Reprezentant *Lipczyński* z głosu Reprezentanta Hr. *Zelińskiego* czerpaiąc zasady na oszczędności grosza publicznego wsparte, gdy urządzenie handlu i Giełdy kupieckiey ma tytuł prawny na Ustawie przez Seym r. 1818 przyiętey, uważał niemożność z noszenia tey Ustawy, i nastręczał raczey zażądanie od Senatu, ażeby skutek Ustawy zapewnił.

Reprezentant Hr. *Zelinski* z zaprowadzeniem Giełdy zgadzał się na wydatki proiektowane nawet z powiększeniem, wprzód iednak nie upatrywał zasad takowe utwierdzaiących.

Delegowany Senator *Radwański* obiaśniał trudności w urządzeniu handlu i zaprowadzenia giełdy zachodzące, dla których usunięcia Senat przedsiebiorąc należne środki użył do urządzenia Sekretarza giełdy, maiąc na względzie niemnożenie wydatków nowych.

Reprezentant *Czapski* odnosząc przypadek zaprowadzenia Giełdy do przedsiębranych środków przygotowawczych w względzie urządzenia hipoteki, na równey zasadzie oznaczenie kosztów nieodłącznych od skutecznego poparcia urządzeń handlowych wnosił.

Reprezentant *Kozłowski* dzielił potrzebę przyspieszenia zaprowadzenia Giełdy.

Reprezentant *Mąkólski* Prezyduiący w Kommissyi Skarbowey obiaśniaiąc opinią kommissyi z tey ugruntowaną potrzebę utrzymania pensyi dla Sekretarza Giełdy, gdy Sekretarz iest czynny oznaymił, drugą tylko pozycyą na koszta kancellaryi Giełdy gdy iest nie zaprowadzoną za niepotrzebną przedstawiał.

Marszałek Seymu przytaczaiąc, że iako członek Senatu będąc delegowany do zaprowadzenia Giełdy znayduie trudność w wynalezieniu stosownego lokalu i przytym wykwalifikowanie i przygotowanie dzieła co do handlu uprzedzić winno zaprowadzenie Giełdy z usunięciem tych przeszkód, Ustawę stoiącą podawał za porękę do zaprowadzenia Giełdy, którey zmiana podług wywodu Reprezentanta *Lipczyńskiego* na Konstytucyi opartego, nie może bydź na teraz przedmiotem rozwagi Izby Prawodawczey iako inicyatywą Senatu nie poparta.

Reprezentant *Soczyński* oznaymił, iż oznaczona na koszta Kancellaryi Giełdy kwota nie była nigdy pobieraną, i dostarczy fundusz do pierwiastkowego iey zaprowadzenia w skutku czego.

Izba Prawodawcza podług opinii Kommissyi Skarbowey przyięła na Tytuł XV. wydatek w kwocie Złp. 2000 na Sekretarza Giełdy.

Leon Chwalibogowski,
Sekretarz Seymowy.

Z Petersburga d. 6 Lutego d. k.

Ogłosiliśmy iuż (pisze Gazeta tu-

teysza le Conservateur Impartial)

Podiakim względem Dwory Rossyyski, Austryiacki i Pruski uważały rewolucyią Hiszpańską. Jednakże przed zerwaniem wszelkich związków z tym rządem, postanowiły Mocarstwa uczynić do niego krok już ostatni. Krok ten, niezaprzeczony dowód uczuć interessu i szacunku trzech tych Monarchów ku narodowi Hiszpańskiemu, miał za cel powrócić Królowi taki stan wolności, w którymby mógł się otoczyć nayzacnieyszemi i nayoświeceńszemi z poddanych swoich, a to, żeby mógł nadać swoiemu kraiowi takie ustanowienia i prawa, iakich wymagaią rzeczywiste iego potrzeby i prawe życzenia. Wszelkie iednak usiłowania były nadaremne. Aby nie pozostała żadna wątpliwość ani o naturze, ani o przedmiocie, ani o pismach do rządu Hiszpańskiego przesłanych, umieszczaią się dwie noty. — Umieściwszy potem wspomniona Gazeta wiadomą iuż notę Hrabiego Nesselrode do Hrabiego Bulgari, sprawuiącego interessa Jego Cesarskiey Mości przy dworze Króla Jmci Katolickiego, tak daley pisze:

"Instrukcyie podobne zupełnie wysłane zostały z Werony przez Dwory Wiedeński i Berliński do sprawuiących interessa Austryi i Prus w Madrycie. Z instrukcyiami Hrabiego Bulgari, przesłane do wiadomości rządu Hiszpańskiego, zostały przez Ministra spraw zewnętrznych przeczytane na burzliwem posiedzeniu Stanów (Kortez), na którem tenże Minister również przeczytał i podał do przyięcia proiekt odpowiedzi, w którey odrzuca wszystkie propozycyie trzech Mocarstw, i między innemi wspomina o zaręczonem utrzymaniu konstytucyi Stanów (Kortez) w Kadyxie, przez traktat zawarty w Wielkich Łukach r. 1812. Wypada więc okazać rzetelną wartość tego zaręczenia, i dla tego umieszczamy brzmienie listu dodatkowego, w tey rzeczy pisanego do Hrabiego Bulgari. "

Z Werony d. 14 (26) *Listopada* 1822.

W instrukcyi, którą dzisiay WPan odbierasz, powstaliśmy bez oszczędzenia przeciwko konstytucyi, uchwaloney przez Stany (Kortez) w r. 1812, i nie wahaliśmy się sposobowi administracyi, iaki ona przepisuie, przyznać wszystkich prawie nieszczęść, pod któremi ięczy Hiszpaniia.

Tyle czynów stwierdza tę prawdę, iż nikt zapewne w Europie nie ośmieli się podawać iey w wątpliwość. Konstytucyia, która nadaie narodowi prawo panowania, czego wykonanie szczęściem iest niepodobnem, lecz którego prosta teoryia, raz przypuszczona, nowe ieszcze ciągnie za sobą klęski; konstytucyia, która do układania praw wzywa tylko iednę klassę, w tem interes maiącą, ażeby praw nie było; która Monarsze nie zostawia nawet wolności, wybrać sobie małżonkę, a która rozrzuca władzę publiczną po ręku niezliczonych urzędów; która się składa z pięciuset artykułów; taka konstytucyia nie mogłaby znaleźć obrońcy w żadnym oświeconym statyście, w nikim z ludzi przekonanych, że porządek i pokóy są pierwszemi celami i pierwszemi zasadami szczęścia społeczeństw.

Ale im więcey ma w sobie wad system konstytucyi Hiszpańskiey, tem więcey rewolucyoniści usiłować będą ią utrzymać; a następnie tem więcey szukać będą dowodów, na stronę swoiego dzieła. W liczbie tych, które się będą starali przywodzić i ważność ich okazywać, uyrzysz zapewne, Mości Panie Hrabio, w pierwszym zaraz wierszu, u-

znanie i zaręczenie konstytucyi Kortezów, dane w r. 1812, przez traktat w Wielkich Łukach.

Rzeczą więc iest koniecznie potrzebną, ażebym WPana uwiadomił w tym względzie o myśli Cesarza i kategorycznem wytłumaczeniu, które dać będziesz obowiązany.

Podczas zawierania traktatu w Wielkich Łukach, Ferdynand VII. był w niewoli, a w Hiszpanii nie było żadney inney władzy Hiszpańskiey, prócz Stanów (Kortez), w Kadyxie zgromadzanych. W tymże czasie Rossyia, podnosząc oręż przeciw nieprzyiacielowi wspólnemu, powinna była koniecznie sprzymierzyć się z Hiszpaniią. Powinna była to uczynić dla własney sprawy, powinna była dla sprawy Europy, powinna była nakoniec dla sprawy sameyże Hiszpanii, która nie mogła otrzymać, ani dostatecznego zachęcenia, ani dostateczney pomocy. Lecz w stanie, w iakim się w ówczas rzeczy znaydowały, wszelki układ z Królem był niepodobny. Potrzeba więc było układać się z Kortezami; a układaiąc się z niemi, uznać i zaręczyć rząd narodowy, który też Stany utworzyły dla oyczyzny.

Obok tego, uznanie to i to zaręczenie koniecznie powinny mieć charakter taki, iaki wtedy był samegoż rządu: ogłoszony w nieobecności i niewoli Króla, należało, ażeby otrzymał sankcyią Królewską, skoro tylko Król Jmć Katolicki wolność odzyskał. Nie mógł więc bydź i nie był rzeczywiście ten rząd innym, tylko tymczasowym i warunkowym, nawet od czasu podpisania traktatu w Wielkich Łukach. Ztąd też iest tymczasowa i warunkowa natura zaręczenia, udzielonego w owym czasie przez gabinet Petersburgski. Zastrzeżenia tego nie było potrzeby szczególnym sposobem wyrażać; bo wynikało z natury samychże przedmiotów, do których było stosowanem. Jakże, w rzeczy samey, dawać zaręczenie wieczyste, dla takiego aktu, który przez trzeciego, maiącego na to prawo, mógłby bydź odmienionym i zmodyfikowanym, podług iego woli? Odmiana ta wkrótce też nastąpiła: Król powróciwszy do swych kraiów, obalił konstytucyią Kortezów. Ani Hiszpaniia, ani Rossyia, nie odwołały się w ten czas do zaręczenia traktatu r. 1822. Hiszpaniia dla tego: że widziała Monarchę swoiego, używaiącego prawa, ktorego prawność była nie zaprzeczoną; Rossyia: boby przypisywała sobie władzę wyższą nad władzę Króla, gdyby przeciw iego woli, chciała utrzymać konstytucyią Kadyxską. Od tego czasu Cesarz Jmć uważał, i podług prawa i podług czynu, za żadne to uznanie i zaręczenie dane w okolicznościach, w których one były potrzebnemi, a nie mogące bydź nigdy obowiązuiącemi bez ograniczenia.

Wreszcie przypuściwszy nawet, że nie było tey ich nieważności, albo że ona była mniey oczywistą, Rossyia tak iest otwartą, tak szczerą przyiaciołką narodu Hiszpańskiego, iż żaden traktat iakikolwiek bądź, nie może iey skłonić do żądania przedłużenia takiego rządu, który na tak chwalebny i tak szacowny naród ściągnął wszystkie nieszczęścia bezrządu, wszystkie zbrodnie i okropności krwawey rewolucyi; i wszystkie straty, które ciągnie za sobą zbrodnia z nieprzezornością.

W takiem położeniu Jego Cesarska Mość nie może uznawać innego prawa,

tylko prawo dobra Hiszpanii; to też iest, czego się trzymać postanowił.

Oto są Mości Hrabio, wyrazy, których się zechcesz trzymać, ieżeliby w tłumaczeniach się, które możesz mieć z Ministrem Hiszpańskim, chciał się on odwoływać do dobrodzieystw traktatem w Wielkich Łukach zaręczonych, albo iésliby się porwał wyrzucać Rossyi niedotrzymanie tych warunków. Proszę przyiąć i t. d.

Z Paryża d. 22 Lutego.

D. 20 przyiął Król Ministra stanu i Para Hr. Ferrand. Wieczór przypędziła rodzina Królewska u Xięcia Orleanu.

W Ministeryium naszem zachodzi wielka czynność. D. 19 Król znaydował się na radzie, a wczoray pracował z P. Villele.

Bank Francuzki zaliczył w tych dniach Rządowi 100 mill. Fr. z których 12 mill. musiało bydź w złocie wypłaconych.

Rozeszła się pogłoska, na radzie Ministrów d. 19 Hr. Villele opierał się ułożonemu przez P. Chateaubriand wypowiedzeniu woyny Hiszpanii, iako ieszcze zawcześnie. Hr. Villele miał z tego powodu żądać swoiego oddalenia. Mówią także, iż P. Chateaubriand wypracował odpowiednią mowę w izbie Deputowanych na twierdzenia Lorda Liwerpool w wyższey izbie Parlamentu Angielskiego. PP. Ouvrard i Tourton podiąć się mieli wszystkich dostaw dla woyska przeciw Hiszpanii działaiącego. Z powodu tych wieści tak ieden z tuteyszych dzienników pisze: "Od kilku dni czytamy w pismach tuteyszych naysmiesznieysze nowiny, które nie sądziliśmy bydź godnemi zbiiania, ale gdy utrzymuią ciągle: iż pomiędzy Ministrami zachodzi wielka kłótnia, chociaż się wcale nie kłócą i w zgodzie działaią; iż w izbie deputowanych odczytana została wielka mowa, chociaż o niey ieszcze nie myślano; iż przeciw Hiszpanii ułożony iest ognisty manifest, chociaż o nim nie było ieszcze mowy; iz PP. Ouvrard i Tourton poleconą została dostawa żywności nietylko dla woyska Francuzkiego, ale i obcego w przypadku potrzeby, chociaż nie ustanowiono ieszcze żadnego kommissoryiatu, musieliśmy przerwać nasze milczenie.

Wczoray P. Martignac zdał izbie Deputowanych sprawę w imieniu wyznaczoney kommissyi względem żądanego kredytu na r. 1823, i wyraził: że z powodu mowy Krolewskiey, zerwania dyplomatycznych związków z Hiszpanią i obustronnego uzbraiania się w Pireneach żaden członek kommissyi nie wątpił o woynie; że zachodzą tak nieodbite powinności, iż głos samoistności i nawet namiętności umilknąć musi; że żaden Francuz jakiego bądź iest mniemania, nie może opierać się przedsięwziąść się maiącym krokom, ponieważ woyny bez hańby i niebezpieczeństwa uniknąć nie można. Od początku aż do końca lewa strona przerywała P. Martignac mowę, i zapytywała się: czyli to iest manifest lub zdanie sprawy? a przy niektórych wyrazach wołała nawet dziennego porządku. Niedopuścił tego Prezes, ponieważ nieprzystoi mowiącemu w imieniu kommissyi tamować głosu. Nakoniec P. Martignac wniosł uchwalenie całego proiektu Ministrów. Mnostwo mowców zapisało się za i przeciw proiektowi, którego roztrząsanie do poniedziałku odłożono. — Jenerał porucznik Hr. Du-

pont zdał w imieniu kommissyi sprawę względem proiektu powołania do wewnętrzney służby oddalonych w d. 31 Grudnia żołnierzy. I tu cała kommissyia była za iego przyięciem.

W Lionie zaszła scena, iaka tylko w Anglii zwykła zachodzić. Około 300 osób w maskach i grubey żałobie zaniosło publicznie handel i rękodzielnie do grobu. Jako Merkury ubrana osoba siedziała na trumnie, na którey znaydowały się napisy: bankructwo, śmierć handlu i t. p. Przed trumną szedł człowiek który przy zatrzymywaniu się orszaku, czytał wyimki z mowy Xcia Talleyranda przeciw woynie z Hiszpaniią. Nad Saoną całun i wszystkie znaki zostały w rzekę wrzucone. — Zwierzchność nie przerwała tego obrzędu.

Jenerał Eroles wyiechał ztąd d. 18 do Katalonii, a Jenerał Quesada d. 19 zapewne do Baiony.

Sprawuiący interessa Hiszpańskie w Berlinie, Kawaler Zamorano, przybył tu i chwali bardzo obeyście się z nim Rządu Pruskiego. Sekretarz iego poiechał iuż do Madrytu, a on uda się za dni kilka.

W Madrycie kommissyia, złożona z jenerałów względem prowadzenia woyny, miała d. 6. pierwsze posiedzenie i uchwaliła systema rekwizycyi.

Baron Alexander Humbold znayduie się znowu w naszey stolicy.

Z Tuluzy d. 11 Lutego.

Na granicy Hiszpańskiey niema żadnego zbroynego korpusu. Nawet celnicy oddalili się do Barbastro, gdzie konstytucyina osada składa się z 150 ludzi.

W całey Arragonii utrzymuią, że Bassieres ma związki w Madrycie, i w przypadku gdyby mu tam nie udało się w targnąć, że stanie na drodze do Kadyxu.

Lerida ma osadą z 700 konstytucyinego woyska, Tarragona 400, Huescar 300, a Jaca tylko tylko 400.

Jenerał Ramagnosa przybył tu z swoią małżonką.— Jedno z pism tuteyszych twierdzi, iż włościanie Hiszpańscy zprzykrzyli sobie Rząd Stanów, z przychylnością przyimuią woyska wiary i wszelkiemi sposobami go wspieraią. Daley, iż połączenie się woyska wiary z konstytucyinem przeciw Francuzom iest niepodobnem.

Z Puicerda d. 10 Lutego.

Wczoray postawiony tu został kamień konstytucyiny. Po ukończoney uroczystości wykonały woyska przed władzą przysięgę i wykrzyknęły: Konstytucyia albo śmierć! Mina niebył obecny, i sądzą iż udał się do Barcelony. Osada tuteysza zmocnioną została i liczy do 900 piechoty i 100 iazdy.

Z Perpignanu 13 Lutego.

Reiencyia Hiszpańska zakupiła pewną ilość sukna, dla ubrania 5. do 600 wychodniów, których swoią gwadyią nazywa. Zdaie się, iż zawiesiła swoie wtargnienie do Katalonii.

Missas, który iak wiadomo pod Berges zupełnie pobity został, musiał na poboiowisku zostawić znaczną liczbę zabitych 300 ieńców, 100 konnicy, i 600 karabinów. On sam uszedł, ale iego Adiutant Coll dostał się w niewolą.

Z niewypowiedzianem pospiechem pracuią nad uzbroieniem i opatrzeniem w żywność wszystkich nadgranicznych twierdz Hiszpańskich.

DODATEK DO Nro 21. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 12 MARCA 1823 ROKU WE SRODĘ.

Z Wiednia d. 3 Marca.

Nayiaśnieyszy Cesarz gabinetowym swoim listem do C. K. Wielkiego Marszałka Dworu Xcia Trautmannsdorff, w celu dania zasłużonym w kraiu Mężom chwalebnego dowodu naywyższego swoiego ukontentowania i razem odznaczenia wysokich stopni zasług, uznał za potrzebne przywrócić klassę sług kraiu, którzy noszą tytuł C. K. Ministrów stanu, i drugim gabinetowym listem wysłużonemu Nadworney kamery Prezesowi, Hr. Choryńskiemu, i dotychczasowemu Prezyduiącemu w Seymie związkowym, Hr. Buol Schauenstein, udzielić raczył godność C. K. Ministrów stanu.

J.C.K.M. raczył rzeczywistego Radcę Dworu i taynego stanu Urzędnika, Joachima Barona Münch-Bellinghausen, mianować nadzwyczaynym Prezyduiącym Posłem i pełnomocnym Ministrem swoim przy Seymie związku Niemieckiego, i udzielić mu razem z uwolnieniem od taxy godność C. K. taynego Radcy, który razem z mianowanym dawniey taynym Radcą C. K. Szambelanem i byłem Posłem przy Porcie Ottomańskiey, Rudolfym Hr. Lützow, i zaszczyconym tąż godnością, Kawalerem orderu pierwszey klassy Żelazney korony, Feldm. porucznikiem Hr. Vetter de Lilienberg, wykonał przed J. C. K. M. w obecności C. K. Kanclerza Dworu i Stanu Xcia Metternich zwykłą przysięgę.

Z Madrytu d. 14 Lutego.

Na onegdayszem posiedzeniu Stanów odczytany został z strony Rządu obraz położenia państwa, odpowiedzi na noty Gabinetów Austryi, Pruss, i Rossyi, iako też krótki rozbiór mowy Króla Francuzkiego przy zagaieniu izb prawodawczych. Mowa ta, lubo niemoże bydź za wypowiedzenie woyny poczytaną, należy ią wszelako z naygorszey uważać strony. Rząd Królewski w groźnych nam niebespieczeństwach wystawia stanom rzetelny opis naszego położenia, ażeby przedsięwziąść mogły naydogodnieysze środki. — Stany odesłały to poselstwo po zdanie do właściwey kommissyi. — Dziś kończy się ostatnie posiedzenie nadzwyczaynych Stanów, i zaczynaią się przygotowania do zebrania się zwyczaynych, które wedle konstytucyi d. 1 Marca zaczenaią swoie posiedzenia.

Jenerał Ballasteros przełożyć miał Królowi, iż w przypadku napadu nieprzyiacielskiego na Hiszpaniią, dobrze byłoby, gdyby J. K. M. przeniósł się do Kadyxu lub Badaioz. Król miał iednak

tę propozycyią źle przyiąć. Do podobnie niepewnych wieści należy, iż Ministrowie czynią przygotowania do przeniesienia Rządu do Kadyxu lub Koronny. —— Rząd trudni się znowu wyborem 30,000 ludzi do woyska. Zresztą, iak słychać, z wszystkich stron Hiszpanii udaią się ludzie pod chorągwie oyczyste. Narodowe gwardyie są wszędzie urządzone.

Pomiędzy dawnieyszemi Jenerałami którzy Rządowi ofiarowali swoie usługi, znayduią się Blake, Vigodet i Castanos.

Lord Fitzroy Sommerset miewa ciągle naradzenia z naszemi Ministrami.

W Walencyi było zaburzenie, podczas którego zginęło dwie osob, ale spokoyność przywróconą iuż została. Zamek Guadamar w pobliskości tego miasta został przez trzęsienie ziemi zwalony.

Rząd odebrał doniesienie od Hr. Abisbal z Huete pod d. 10 Lutego, które między innemi zawiera: D. 10 rano Hr. Abisbal udał się z Garcinaro, a Jenerał Odaly z Velisca do Carascosa, dla wsparcia idących od Kuensa oddziałów woyska. Gdy Hr. Abisbal przybył do Mazzuraleque, opuściły woyska wiary to mieysce, i zagwoździwszy wszystkie swoie działa, udały się ku Canaleia i Gasucena. Zmienił zatem swóy plan działań, posłał Jenerała Odaly z kolumną woyska do Canaleia, a sam udał się do Carascosa. W drodze dowiedział się, że woyska wiary schwytały gońca, co czyniło obawę, iż nieprzyiaciel dowie się o sile i stanowiskach woyska konstytucyynego. Abisbal kończy swoie doniesienie, iż kolumnę woyska swoiego posłał z Huete za nieprzyiacielem, i że poty niespocznie, poki go nie dogoni.

Z Londynu d. 21 Lutego.

Wniosek P. Osborn w niższey izbie o uchwalenie na rok bieżący 25,000 maytków został przez stronę oppozycyyną z radością przyięty. P. Brougham dziwił się, iż Ministrowie nie żądaią więcey maytków i tem się iedynie cieszył, że to, skoro wypadnie potrzeba, we 24 godzin załatwionem bydź może. P. Canning dziękował za tę powolność, dodaiąc, iż gdy wypadnie potrzeba użycia siły kraiowey Ministrowie Królewscy nie zaniedbaią udać się do izby; lecz nie traci ieszcze nadziei, iż pożądany pokóy tak dla Anglii, iako i w ogóle dla Europy utrzymany zostanie.

P. Huskisson wyraził między innemi w mowie podczas obioru swoiego na reprezentanta w Liwerpool: "Pokoy i szczęście Europy tak są przez okoliczności zagrożonemi, iak podczas rewolucyi Francuzkiey. Kierowanie żywiołami burzy i odwrocenia iey od naszey oyczyzny i ieżeli można od całey Europy, zostawionem zostało charakterowi i talentom P. Canninga. Wziął sobie za obowiązek opierać się stale zaczepnem zasadom innych Mocarstw przeciw Hiszpanii, i ia z całego serca na to się zgadzam. Zawsze starać się będę, ile odemnie zależeć będzie utrzymywać zasadę niepodległości narodów i sprzeciwiać się naruszeniu wewnętrzney ich spokoyności. Nie iest rzeczą moią rozbierać konstytucyią Hiszpańską, którey nie rozumiem; ale obstawać stale będą, aby narodowi Hiszpańskiemu zostawione było prawo ubiegania się o rozumną i uporządkowaną wolność; bo to iedynie do niego należy. Pragnę szczerze, aby narod Hiszpański doświadczył swey wolności, bo to nie przerywa zachodzącego

pomiędzy narodami prawa; przez przypuszczenie zaś zasady mięszania się do iego wewnętrznych spraw, nie byłoby ani dla nas, ani dla innych narodów wolności. Krucyiata przeciw politycznem urządzeniom pociągnęłaby za sobą niewyrachowane skutki względem pokoiu i niepodległości wszystkich na świeście narodów.,,

W r. 1793 (wyraża dziennik Goniec) mieliśmy w Anglii stronnictwo, które nie chciało woyny, ponieważ była sprzyiaiącą rewolucyi Francuzkiey; teraz mamy znowu stronnictwo, które nie chce pokoiu, dla tego iedynie, że pragnie rewolucyi. Widziemy więc, iż dla przyiaźni Pruss, Austryi i Rossyi zyskamy przyiaźń rewolucyionistów Hiszpańskich; ale niech iak chce przebiera się rewolucyia, mowiemy z Sternem: że zawsze iest nie bezpiecznem sprzymierzyńcem.

TEATR NARODOWY.

We Czwartek, to iest: dnia 13 Marca 1823 roku, daną będzie Traiedya w 5 aktach, oryginalnie wierszem napisana przez JW. z Bielińskich Łubieńską, Ministrową W. Xięztwa Warszawskiego, pod nazwiskiem, *Wanda Krolowa Polska.*

W Niedzielę zaś d. 16, dana będzie wcale nowa tu ieszcze nigdy nie grana krotofilna Opera w 1 obszernym akcie, z muzyką sławnego *Boyeldieu* autora ulubioney Opery Jana z Paryża przełożenia z francuzkiego W. Bogusławskiego, pod nazwiskiem: *Dwa Parawany*, czyli: *nic nadto.* — Którą poprzedzi dzieło teatralne w 1 akcie wierszem przez L. A. Dmuszewskiego, pod nazwiskiem: *Aktorowie na polach Elizeyskich.*

LOTERYIA KRAIOWA.

W 24 Ciągnieniu dnia 12 Marca r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

74. 88. 76. 11. 39.

DONIESIENIA.

Pisarz Trybunału I. Jnst: W. M. Krakowa i iego Okręgu, podaie w myśl Art: 682 K. P. S. do publiczney wiadomości, iż Dworek to iest dom murowany pod L. 13 na Przedmieściu M. Krakowa Piasek w ulicy Czarney Gminie VII. Okręgu I. M. Krak: wraz z przyległym gruntem oparkanionym, i czyli Ogrodem na którym blech wosku utrzymuie się, leżący, Sukcessorów ś. p. Jgnacego i Józefy Rozmanitów Małżonków, iako to: P. Apoloni z Rozmanitów Przybylskiey, P. Jana Kantego Przybylskiego Kapitana Milicyi O. M. K. małżonki, Julianny Rozmanitowney Panny i Józefy Rozmanitowney Panny O. M. K. wszystkich tu w Mieście Krakowie zamieszkałych, własny, na żądanie Pani Józefy z Brzozowskich Szporowey wdowy w Krakowie pod L. 269 zamieszkałey, od ktorey P. Wincenty Szpor Adwokat Sądowy Rpltey Krak. w Krakowie pod L. 269 zamieszkały kroki prawne popiera, przez publiczną licytacyią w drodze wywłaszczenia, sprzedanym zostanie, a to z mocy Wyroku Trybunału I. Jnst. M. Krak. w dniu 4 Październkika 1822 między temiż stronami zapadłego, Pani Józefie Szporowey od Sukcessorów Rozmanitów Summę Złp. 3478 z zaległemi prowizyiami i kosztami prawnemi zasądzaiącego, na satysfakcyią teyże wyżey rzeczoney Wierzytelności.

Zaięcie nieruchomości tey uskutecznił P. Tomasz Jarzyński Komornik Sądowy w dniu 15 Stycznia 1823 r. którego Protokułu kopiie P. Wincentemu Kasprzyckiemu Wóytowi Gminy VII. M. K. — P. Aloyzemu Filipowiczowi Pisarzowi Sądu Poku O. I. M. K. — Sukcessorom Rozmanitom, i Dozorcy P. Woyciechowi Gawlikowskiemu, przez Jgnacego Zyckiego Woźnego S. doręczonemi zostały, a następnie tenże w Księgi hipoteczne M. K. Vol. III. karta 441 Nr. 84 dnia 12 Lutego 1823, tudzież do Księgi III. zaięć w Kancellaryi naszey pod L. 99 od strony 868 do 871 dnia 27 Lutego 1823 r. wpisanym został.

Dzierżawcom nieruchomości tey iest na teraz P. Tomasz Marciszewski Obywatel M. Krakowa.

Pierwsza publikacyia Warunków Licytacyi odbędzie się na Audyencyi Trybunału I. Jnst. M. K. pod L. 106 w Krakowie posiedzenia swe odbywaiącego w dniu 15 Kwietnia r. 1823 w godzinach przedpołudniowych; a dalsze według przepisu Art: 702 K. P. S. nastąpią. — W Krakowie d. 1go Marca 1823 r.

Kuliczkowski, Pisarz.

Pisarz Trybunału I. Inst: W. M. Krakowa i J. O. podaie w myśl Art: 682 K. P. S. do publiczney wiadomości, iż Kamienica w Krakowie przy przecznicy ulicy S. Anny w Gminie III. W. M. K. Okr: I. pod L. 314 między Kamienicami P. Mateusza Koniecznego, i JW. Jana Mieroszewskiego leżąca, do małoletnich sukcessorów ś. p. Heleny de Flament Sokulskiey, iako to: Antoniego i Karola synów, tudzież Pauliny i Pelagii córek Sokulskich z Stanisławem Sokulskim spłodzonych, przez Stanisława Sokulskiego O. M. K. Oyca, w teyże, tudzież W. Juliana Sawiczewskiego M. Dra: przy ulicy Swieckiey pod L. 321 w Krakowie zamieszkałych Opiekunów reprezentowanych, należąca, na żądanie Konstancyi Rucińskiey Panny doletniey w Krakowie przy ulicy S. Józefa pod L. 93 zamieszkałey, a do tey czynności u W. Michała Strożeckiego Adwokata przy Sądach Rzpltey Krak: w Krakowie przy ulicy Grodzkiey pod L. 122 zamieszkałego, od którey tenże w Sądzie stawać i popierać będzie, zamieszkanie obrane, i prawne maiącey, przez publiczną licytacyią sprzedaną zostanie, a to na zaspokoienie summy złp. 9,000 w monecie srebrney kurant z prowizyią po 6 od sta roczną od ostatniego kwitu do wypłaty należną, ztrącaiąc upłatę złp. 900 z czynszu odebraną, z mocy obligu Urzędowego między Stanisławem i Heleną de Flament Sokulskiemi małżonkami Debentami z iedney, a Konstancyią Rucińską wierzycielką z drugiey strony, przed niegdy Walentym Lichockim pisarzem Aktowym Deptu Krak: w dniu 2 Grudnia 1812 r. zeznanego, mienaruszenie bezpieczeństwo i hypoteke do Kamienicy pod L. 314 stoiącey, przed zeznanym obligiem mieszczący zachowuiącego, w moc którego obligu Stanisław i Helena Sokulscy upłacaiąc summę złp. 1800 w monecie srebrney kurant z prowizyą pod datą Aktu, zobowiązali się solidarnie pozostałą summę złp. 10,000 w monecie srebrney kurant wraz z prowizyią po 6 od sta dwoma ratami w dniu 24 Czerwca 1814 r. kończącemi się wypłacić, na którą 1000 złp. upłacili.

Zaięcie tey Kamienicy przez W. Tomasza Jarzyńskiego Komornika Sądowego uskutecznione w dniu 27 Stycznia rozpoczęte, a w dniu 2 Marca 1822 r. ukończonem zostało, którego kopiie stosownie do przepisow prawa Stanisławowi Sokulskiemu Oycu i Opiekunowi, tudzież W. Julianowi Sawiczewskiemu przydanemu Opiekunowi, Stanisławowi Jastrzębskiemu Dozorcy, P. Antoniemu Rozmanith Woytowi Gminy właściwey, P. Aloizemu Filipowiczowi Pisarzowi Sądu Pokoiu W. M. K. O. I. wszystkim w Krakowie zamieszkałym, przez Woźnego Stanisława Jastrzębskiego przed zaregestrowaniem wręczone zostały.

Tenże protokół zaięcia Księgi Hypoteczne W. M. K. i J. O. Vol. III, K. Z dnia 12 Marca 1822 r. na karcie 112 pod Nrem 63 zaś w Kancellaryi naszey w Księgę III. zaięców nieruchomości od stronnicy 750 do 754 pod L. 89 w d. 20 Marca 1822 r. w pisanym został.

W Kamienicy tey na 1 piętrze mieszka JW. Krzysztof Dobiński z dodatkiem mieszkań niektórych na dole za opłatą roczną złp. 900, na 2gim piętrze mieszka Stanisław Sokulski Opiekun bezpłatnie, na dole mieszka Filip Szpek Stolarz za opłatą roczną złp. 240 zresztą nie zamieszkała zostaie.

Pierwsza publikacyia warunków sprzedaży w dniu 3 Maia r. b. 1822 na Audyencyi Wys: Trybunału I. Inst: W. M. K. posiedzenia swe pod L. 106 w Krakowie odbywaiącego odbyła się, a dalsze według Art: 702 K. P. S. nastąpiły, w dalszem postępowaniu odbyła się w dniu 25 Lutego r. b. Licytacya przedstanowcza, na ktorey 1. wywołanie w Summie Złp. 25,193 gr. 24 w skutek Wyroku Sądu Appellacyinego M. K. dnia 5 Grudnia 1822 r. nastąpiło, gdy iednakże na terminie tym nikt z pretendentow nie stawił się, ani nawet popieraiąca Licytacyą, która poprzednio tylko Summę Złp. 23,214 gr. 9 za Cenę 1. wywołania in plus umieściła była, przysądzenie sobie przedstanowczo za Summę złp. 25,193 gr. 24 nie domagała się, przeto wprost do Licytacyi stanowczey termin na dzień 24 Czerwca r. b. godzinę 10 ranną oznaczonym został, na którym 1. od Summy Złp. 25,193 gr. 24 Licytacya in plus przedsięwziętą zostanie, w braku zaś Pretendentów in plus, Licytacya in minus przez stopniowe zniżanie Summy 1go wywołania aż do Summy Złp. 16,749 gr. 6. to iest do 2/3 części wywołaną i przedsięwziętą będzie, na ktorą to Licytacyą wczasie i mieyscu wyżey oznaczonym niezawodnie nastąpić maiącą Pretendenci opatrzeni w Vadium Złp. 2,519 gr. 13 wzywaią się. — W Krakowie d. 7 Marca 1823 roku.

Kuliczkowski, Pisarz.